

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové, a soudců JUDr. Jaromíra Klepše a JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila v právní věci

navrhovatele: **MUDr. P. M.**

bytem ...

zastoupen Mgr. Davidem Zahumenským, advokátem

sídlem třída kpt. Jaroše 1922/3, Brno

proti

odpůrkyni: **Vláda České republiky**

sídlem nábreží Edvarda Beneše 128/4, Praha 1

v řízení

o návrhu na zrušení opatření obecné povahy

usnesení odpůrkyně č. 69/2020 Sb., o vyhlášení nouzového stavu,

a o žalobě proti nezákonnému zásahu odpůrkyně spočívajícímu v omezení práv navrhovatele usnesením odpůrkyně č. 76/2020 Sb., o přijetí krizového opatření,

takto:

I. Návrh se odmítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Navrhovatel návrhem původně domáhal zrušení usnesení odpůrkyně č. 69/2020 Sb., o vyhlášení nouzového stavu, a usnesení odpůrkyně č. 76/2020 Sb., o přijetí krizového opatření, jako opatření obecné povahy. Následně svůj návrh *sua sponte* změnil tak, že se ve vztahu k usnesení č. 76/2020 Sb., které již bylo odpůrkyní zrušeno, domáhal určení nezákonného zásahu spočívajícího v omezení jeho práv tímto usnesením.

2. Podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. soud návrh odmítne pro neodstranitelný nedostatek podmínky řízení. Tím je v projednávané věci nedostatek pravomoci.

3. Podle § 4 s. ř. s. mají správní soudy pravomoc rozhodovat jen o návrzích dle soudního řádu správního; vzhledem k nyní projednávané věci jsou relevantní řízení o

návrhu na zrušení opatření obecné povahy a řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu. Nyní projednávaný návrh nelze věcně projednat ani v jednom z uvedených řízení, neboť navrhovatel brojí proti aktům odpůrkyně, které nemohou představovat opatření obecné povahy ani nezákonný zásah.

4. Navrhovatel tvrdí, že obě napadená usnesení odpůrkyně jsou opatření obecné povahy. Ústavní soud však v usnesení ze dne 22. 4. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 8/20, dospěl k opačnému závěru.

5. K vyhlášení nouzového stavu se v bodu 24 uvedeného usnesení uvádí: *„Tvrdí-li stěžovatelka, že předmětné usnesení vlády o vyhlášení nouzového stavu je opatřením obecné povahy, je třeba její názor odmítnout zejména s ohledem na skutečnost, že vládní rozhodnutí o vyhlášení nouzového stavu nepředstavuje jednu z forem realizace veřejné správy přijatou správním orgánem. Vláda nouzový stav vyhláší na základě ústavního zákona, a činí tak v rámci své exekutivní funkce, která nemá charakter správní, nýbrž ústavní. Rozhodnutí o nouzovém stavu není primárně zaměřeno na jednotlivé fyzické nebo právnické osoby, neboť vyhlášení samotné pro ně není závazným aktem, který by jim ukládal, měnil či rušil konkrétní práva a povinnosti jakožto adresátům stojícím vně systému vztahů organizační nadřízenosti a podřízenosti ve veřejné správě. Vynutitelná pravidla chování obsahují až konkrétní realizační opatření, která jsou na základě rozhodnutí o vyhlášení nouzového stavu vydávána.“*

6. Ústavní soud se dále vyjádřil k otázce, zda lze jako opatření obecné povahy posoudit usnesení vlády o krizových opatřeních, a to v bodu 39 citovaného usnesení: *„Úvaha, zda určitý akt materiálně je či není opatřením obecné povahy, nicméně zůstává Ústavnímu soudu otevřena, neboť právě vymezení předmětu regulace determinuje, jakým způsobem je předmětný správní akt schopen zasáhnout do právní sféry jednotlivce a jakým způsobem proti němu jednatel může soudně brojit. V nyní projednávaném případě dospěl k závěru, že zvláštní důvody pro posouzení napadeného krizového opatření jako opatření obecné povahy dány nejsou. Takové posouzení totiž nepřipadá v úvahu právě proto, že napadený akt ani materiálně znaky opatření obecné povahy nenaplní.“* Dále Ústavní soud v bodech 41 až 46 citovaného usnesení dospěl k závěru, že krizová opatření vlády jsou právními předpisy.

7. Jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2015, č. j. 9 As 207/2015 - 46, bodech 21 a 22, pokud akt napadený návrhem vůbec není opatřením obecné povahy, není dána pravomoc soudů ve správním soudnictví, a tedy je třeba návrh odmítnout pro neodstranitelný nedostatek podmínky řízení podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

8. V důsledku výše uvedených závěrů nelze věcně projednat ani žalobu proti nezákonnému zásahu. Desátý senát městského soudu i nadále setrvává na závěru, že napadne-li navrhovatel opatření obecné povahy návrhem na jeho zrušení, avšak opatření je v průběhu soudního řízení zrušeno, nelze již návrh projednat, avšak nic nebrání změně návrhového typu na žalobu proti nezákonnému zásahu (blíže viz usnesení městského soudu ze dne 26. 3. 2020, č. j. 10 A 35/2020 - 52). Podmínkou takového postupu však je, že akt, proti němuž navrhovatel brojí, je skutečně opatřením obecné povahy. Naopak proti působení právního předpisu se jednatel přímé soudní ochrany domáhat nemůže, a to ani

návrhem na zrušení opatření obecné povahy, ani žalobou na ochranu před nezákonným zásahem (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2016, č. j. 5 As 85/2015 - 36, č. 3460/2016 Sb. NSS, bod 35; a dále rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2019, č. j. 10 As 228/2018 - 23, bod 9, a ze dne 20. 9. 2006, č. j. 3 Aps 4/2005 - 63).

9. Navrhovatel v nyní projednávané věci netvrdil, že by na základě krizových opatření vlády došlo k zásahu do jejích práv konkrétním, jemu adresovaným, úkonem správního orgánu, ať již rozhodnutím podle § 65 odst. 1 s. ř. s., nebo zásahem ve smyslu § 85 s. ř. s. Pokud by k takovému konkrétnímu zásahu došlo, mohl by proti němu brojit příslušnou žalobou a v rámci ní tvrdit, že usnesení vlády o krizových opatřeních jsou nezákonné právní předpisy. Soud by potom takovou argumentaci posoudil v rámci své pravomoci posuzovat soulad podzákonných právních předpisů se zákonem podle čl. 95 odst. 1 Ústavy, částí věty za středníkem. Navrhovatel však pouze abstraktně brojil proti zásahu do svých práv spočívajícímu v působení usnesení vlády o krizovém opatření. Jak bylo vyloženo výše, takový postup by byl přípustný v rámci návrhu na zrušení opatření obecné povahy, potažmo žaloby na ochranu před nezákonným zásahem spočívajícím v působení takového opatření. Proti účinkům právního předpisu se však tímto způsobem bránit nelze.

10. Směřuje-li zásahová žaloba proti úkonu správního orgánu, který pojmově nemůže být zásahem ve smyslu § 85 s. ř. s., je třeba žalobu odmítnout pro neodstranitelný nedostatek podmínky řízení podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2018, č. j. 6 Afs 8/2018 - 37, č. 3757/2018 Sb. NSS, bod 18, a ze dne 10. 1. 2019, č. j. 10 As 202/2018 - 33, bod 24). Jelikož žaloba proti nezákonnému zásahu směřuje proti působení právních předpisů, které zásahy ve smyslu § 85 s. ř. s. být nemohou, nezbývá, než ji odmítnout.

11. Protože tedy nebylo možné věcně projednat ani návrh na zrušení opatření obecné povahy ani žalobu proti nezákonnému zásahu, soud prvním výrokem tohoto usnesení návrh jako celek odmítl.

12. Druhým výrokem tohoto usnesení bylo v souladu s § 60 odst. 3 větou první rozhodnuto, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových

V Praze dne 28. dubna 2020

JUDr. Ing. Viera Horčicová

předsedkyně senátu